

ת"פ 15299/03/12 - מדינת ישראל - רשות שמורות הטבע נגד זוהר חלילי, יוחנן פורצנל, אילן בן שיטריט

בית משפט השלום באילת

ת"פ 15299-03-12 מדינת ישראל נ' חלילי ואח'
תיק חיצוני:

בפני כב' השופט גל שלמה טייב
מדינת ישראל - רשות שמורות הטבע באמצעות עו"ד יאיר
המאשימה:
הלר

נגד
הנאשם:
1. זוהר חלילי באמצעות עו"ד נמרוד אבירם מטעם
הסניגוריה הציבורית
2. יוחנן פורצנל באמצעות עו"ד גד קינן מטעם הסניגוריה
הציבורית
3. אילן בן שיטריט באמצעות עו"ד יהונתן רבינוביץ מטעם
הסניגוריה הציבורית

החלטה בעניין טענת "אין להשיב לאשמה"

1. כנגד הנאשמים, הוגש כתב אישום המייחס להם עבירות של פגיעה בשמורת טבע לפי סעיף 30(ד) ו-57(ב) לחוק גנים לאומיים, שמורות טבע אתרים לאומיים ואתרי הנצחה, התשנ"ח-1998 (**להלן - החוק**) ובניגוד לתקנה 9 לתקנות גנים לאומיים ושמורות טבע (איסור פגיעה בערכי טבע מוגנים וההגנה עליהם, התשכ"ח-1968 (**להלן - התקנות**), איסור פגיעה בדגים לפי תקנה 2 לתקנות שמורות הטבע (סדרים והתנהגות) התשל"ט-1979 + סעיף 57(ב) לחוק, איסור הכנסת כלי או מכשיר העלול לפגוע בערך טבע מוגן לפי תקנה 5 לתקנות + 57(ב) לחוק, איסור הכנסת חומר זר לשמורה לפי תקנה 10 לתקנות + 57(ב) לחוק ואי ציות להוראות הרשות לפי תקנה 13 לתקנות + סעיף 57(ב) לחוק.

2. מכתב האישום עולה כי ביום 28.10.11, בשעה 09:25 ואילך ובסמוך לכך בתחום שמורת הטבע "הים הדרומי" במפרץ אילת, חמישים מטר דרומית למגדל הפיקוח בשמורת הטבע חוף האלמוגים עסקו הנאשמים בדיג, מתוך סירה ממנה הטילו עוגן, באמצעות חוטי דיג, במרחק של 236 מטר מקו הגאות. עוד עולה מכתב האישום כי הנאשמים ביצעו את מעשיהם למרות שילוט המוצב במקום האוסר זאת, תוך שהם מכניסים לשמורה מכשיר העלול לפגוע בשמורה ובערכי הטבע המוגנים ובלא היתר לכך.

3. בסיום פרשת התביעה טענו ב"כ הנאשמים כי "**אין להשיב לאשמה**", אותה העלו על הכתב. בפי ב"כ הנאשמים 3 טענות מרכזיות אותן אפרוס בקצרה:

א. המאשימה לא הוכיחה כי המעשים הנטענים בכתב האישום בוצעו בתוך שמורת הטבע - לדברי ב"כ הנאשמים, ראיות המאשימה, כפי שהובאו בפני בית המשפט מלמדות על כך שהאירוע התרחש כקילומטר צפונית לתחום שמורת "הים הדרומי", כעולה מהאכרזה על גבולות השמורה, צילומי האויר ו-ת/1, שהוגשו על ידי המאשימה.

ב. לחילופין ולמען הזהירות כדבריהם טענו ב"כ הנאשמים כי גם אם בית המשפט יאפשר למאשימה לתקן את כתב האישום ואת זאת לשיטתם אין לאפשר הרי שהמאשימה לא עמדה בנטל הבאת הראיה ולו ברמה הלכאורית, באשר למיקום הסירה.

בעניין זה טענו ב"כ הנאשמים כי באשר לאופן מדידת הכיוון (אזימוט), לא נלקח אזימוט, אלא ע"ת 4 הסתמך על ידיעתו האישית כי מדובר בכיוון מזרח וזאת כשברור לכל כי סטייה ולו קלה באזימוט עשויה לשנות באופן משמעותי את הערכת המיקום.

גם באשר למרחק הסירה מק החוף טענו ב"כ הנאשמים כי לא ניתן להסתמך על מכשיר ה-GPS, בו עשה שימוש ע"ת 4, שעה שלא הוכח כי מדובר ב"ראיה מדעית" על פי הכללים שנקבעו ב"הלכת מצגורה" ואף לא הוכחה אמינות המכשיר, תקינותו ומיומנות המפעיל, כפי שנדרש בפסיקה.

ג. עוד טענו ב"כ הנאשמים כי המאשימה לא הביאה כל ראיה לקיום שילוט במקום, כנטען בכתב האישום ואף לא הוכיחה כי הנאשמים הטילו עוגן, למעט עדות סברה של ע"ת 1, שאינו מומחה ואף עדותו נסתרה ביחס לממצאים שביססו את סברתו זו.

4. המאשימה בתגובתה, עתרה לדחות את טענות ב"כ הנאשמים. לדברי המאשימה, על פי ההלכה הפסוקה די בראיות בסיסיות ואף דלות שיש בהם כדי להעביר את נטל העברת הראיות לכתפי הנאשמים, כדי לדחות את הטענה.

המאשימה טענה כי בעניין מיקום ביצוע המעשים, די בשלב זה בדברי הנאשם 1 בהודעתו במשטרה שאישר כי ביצע את הדיג במרחק של 240 מטר מהחוף, מרחק הנמצא בתוך תחומי שמורת הטבע. לחילופין ובמסגרת הבהרה אותה הגישה המאשימה, לבקשת בית המשפט, טענה כי גם אם בטעות צוין בכתב האישום כי האירוע התרחש בשמורת "הים הדרומי" הרי שבהתאם לסעיף 184 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן - **חסד"פ**), רשאי בית המשפט להרשיע את הנאשמים באותן עבירות שנעברו לדברי עד התביעה, זיו נדר (להלן - **העד נדר**) בשמורת חוף האלמוגים, כשלנאשמים היתה הזדמנות סבירה להתגונן מפני טענה זו.

באשר לאופן מדידת הסירה מקו הגאות טענה המאשימה כי אין זה השלב לבחון את מהימנות העדים, אשר

העידו כי זיהו את הסירה בתוך תחומי השמורה (עדות העד נדר) וזאת לצד הודאת הנאשם 1 כי עבר את העבירות המיוחסות לו בתוך תחומי השמורה. באשר לאופן השימוש במכשיר המדידה טענה המאשימה כי אין להסתפק בטענות ההגנה כי המכשיר לא הופעל כדין ועליה לתמוך טענותיה באמצעות חוות דעת של איש מקצוע, מה גם שזו נעשתה רק על מנת לוודא את מרחק הסירה מהים.

באשר לטענה כי לא הוכח כי במקום הוצב שילוט, טענה המאשימה כי האיסור לדוג ידוע לכל באי השמורה וכפי שעולה גם מהודעת נאשם 1. יתרה מכך טענה המאשימה מדובר באיסור שמקורו בפרסום ברשומות ועל כן אי ידיעת הדין אינה פוטרת את הנאשמים. משכך טענה המאשימה אין כל משמעות לשילוט שממילא נמצא בחופים וביבשה.

דין והכרעה

טענת "אין להשיב לאשמה"

5. סעיף 158 לחוק סדר הדין הפלילי (נוסח חדש), התשמ"ב-1982 (להלן - **החסד"פ**) קובע כי:

"נסתיימה פרשת התביעה ולא הוכחה האשמה אף לכאורה, יזכה בית המשפט את הנאשם - בין על פי טענת הנאשם ובין מיוזמתו - לאחר שנתן לתובע להשמיע את דברו בענין; הוראות סעיף 182 ו- 183 יחולו גם על זיכוי לפי סעיף זה".

המשמעות היא כי ככל שהמאשימה, לא הרימה את הנטל המוטל עליה, בסיום פרשת התביעה, קרי לא הביאה ראיות שיש בהן משום ראיות לכאורה להוכחת אשמת הנאשם, על בית המשפט להורות על זיכוי של הנאשם ולא לחייבו להשיב לאשמה במסגרת פרשת ההגנה (ראה בעניין זה גבריאלי הלוי, **תורת הדין הפלילי**, כרך ב', הוצאת הקריה האקדמית אונו, 797). (להלן - **הלוי**).

בית המשפט העליון קבע **בהלכת כחלון** (ע"פ 732/76 **מדינת ישראל נ' כחלון**, פ"ד לב(1) 170), כי בשלב זה של ההליכים די למאשימה בהצגת ראיות בסיסיות, ראשוניות שיהיה בהן כדי להעביר את נטל הבאת הראיות לכתפי הנאשם.

אף אם המאשימה לא עמדה בנטל הוכחת קיומן של ראיות לכאורה להוכחת העבירות אותן ייחסה לנאשם במסגרת כתב האישום, רשאי בית המשפט לקבוע כי יש בראיות שהובאו בפניו, ראיות לכאורה להוכחת עבירה אחרת שעובדותיה לא נטענו בכתב האישום. אפשרות אחרת העומדת בפני המאשימה היא לעתור לתיקון כתב האישום, וזאת על מנת למנוע קבלת טענה של "אין להשיב לאשמה". מובהר בעניין זה, כי בין אם בית המשפט מצא ראיות לכאורה לקיומה של עבירה אחרת ובין אם המאשימה עותרת לתיקון כתב האישום, אפשרויות אלה צריכות לעמוד במגבלות אותן הציב הדין, ביחס לכל אחת מהן (ראה בעניין זה **הלוי לעיל**, עמ' 800).

מן הכלל אל הפרט

6. לטעמי, גם אם אקבל את טענת ב"כ הנאשמים כי לא הוכח שהמעשים שיוחסו לנאשמים בוצעו בתוך שמורת הטבע "הים הדרומי", אף לא ברמה הלכאורית הנדרשת לשלב זה של ההליכים, אין בכך כדי לקבל את טענתם כי אינם צריכים להשיב לאשמה. כאמור לעיל, אם בפני בית המשפט הובאו ראיות לכאורה שיש בהם כדי לבסס את העברת נטל הבאת הראיות גם ביחס לעבירה אחרת ובמקרה זה ביחס למקום אחר, לכתפי הנאשמים, תידחה הטענה כי אין להשיב לאשמה. המאשימה עמדה, לפחות בנטל זה, בשים לב לעדות העד נדר (עמ' 24 שו' 11-14 לפרוטוקול), אשר טען כי העבירה בוצעה בשמורת חוף האלמוגים וכן לדבריו של הנאשם בהודעתו בחקירה (ת/3) (וראה בעניין זה ע"פ 405/80 מדינת ישראל נ' שדמי (04.03.81), באשר לאפשרות המאשימה להסתמך על הודעת הנאשם במסגרת ראיותיה בשלב זה של ההליכים).

7. אף ביחס לטענתם החלופית של ב"כ הנאשמים באשר לאופן בו נקבע מיקום הסירה והמרחק שלה מקו הגאות, אני סבור כי המאשימה עמדה בנטל המוטל עליה. מבלי להיכנס, בשלב זה למחלוקת, שנפלה בין הצדדים באשר לקבילות מכשיר המדידה, אמינותו ואופן הפעלתו, המאשימה עמדה בנטל הבאת הראיות וזאת בשים לב שוב, לדברי הנאשם 1 בהודעתו בה מאשר כי היה במרחק של 240 מטר מהחוף. די בכך לשלב זה של ההליכים ואולם גם עדות העד נדר יש בה כדי לחזק את ראיות המאשימה, בשים לב לחובתה בהבאת ראיות בסיסיות בלבד.

לצד זאת ומאחר והצדדים הרחיבו טענותיהם, בעניין מיקומה של הסירה, אבהיר כי לטעמי, השאלות האם מכשיר ה-GPS הינו בגדר ראיה מדעית וגם אם כן האם הוכחה אמינותו, תקינותו והאופן בו הופעל, הן שאלות אותן יש לברר במסגרת הכרעת הדין והראיות אותן הביאה המאשימה, במסגרת פרשת התביעה, עוברות את הרף הנדרש לשלב זה של ההליכים.

7. באשר לטענת הנאשמים כי לא הוכח שהוטל עוגן, בשים לב לעדויות עדי התביעה, שהינן בגדר עדות סברה, אף כאן יש לדחות את הטענה וגם הפעם, בשים לב להודעת נאשם 1 המאשר כי הוטל עוגן לים (ת/3 שו' 12-13). הודעות הנאשמים אף מובילות לדחיית הטענה כי לא הוכח מי מהנאשמים עסק בדיג, שעה שכל הנאשמים, בחקירתם במשטרה, מודים כי עסקו בדיג.

8. לצד זאת מצאתי לקבל את טענת הנאשמים כי המאשימה לא הוכיחה ולא הביאה ולו בדגל ראיה כי במקום הוצב שילוט האוסר על מעשיהם של הנאשמים. כמובן שאין באי הצבת השלט כדי לפגום בראיות הלכאוריות שהוכחו ביחס ליתר העבירות, אך בהעדר ראיות להוכחת עובדה זו שנטענה בכתב האישום, אני סבור כי המאשימה לא עמדה בנטל להוכחת העבירה של אי ציות להוראות הרשות. בעניין זה אני דוחה את טענת המאשימה, כי די בכך שהאיסור לדוג בשמורה ידוע לכל ומפורסם ברשומות, כפי שאישר נאשם 1 בהודעתו כי ידע על האיסור. אכן אי ידיעת החוק אינה פוטרת, אולם המאשימה בחרה להעמיד את הנאשמים לדין גם בגין עבירה של אי ציות להוראות הרשות, תוך שהיא מדגישה בעובדות כתב האישום כי המעשים בוצעו בניגוד לשילוט שהוצב במקום, אך את זאת כאמור לא הוכיחה, גם לא ברמה

הלכאורית הנדרשת לשלב זה של ההליכים.

9. **בשים לב לאמור, אני דוחה את טענת הנאשמים ומורה כי עליהם להשיב לאשמה, למעט ביחס לעבירה של אי ציות להוראות הרשות המנויה בהוראת חיקוק 5 שבכתב האישום.**

10. קובע התיק לתזכורת צדדים, ליום 30.11.16 בשעה 09:00.

במעמד הדיון יודיעו הנאשמים האם מבקשים להעיד, אם לאו, במסגרת פרשת ההגנה.

נאשם 3 יובא באמצעות שב"ס. ככל שב"כ הנאשם יסבור כי אין צורך בהבאתו לשיבה זו יגיש בקשה בהתאם.

חובת התייצבות לנאשמים 1 ו-2.

מזכירות תודיע לצדדים ולשב"ס.

ניתנה היום, י"ז חשוון תשע"ז, 18 נובמבר 2016, בהעדר הצדדים.